

holm Amts 2den Valgkreds (Ingvard Jensen) har stillet nogle Ændringsforslag, som gaa ud paa at skaffe Bornholm større Lettelse, end Lovforslaget tilsigter. Jeg tror, at det, som der ydes Bornholm her ved at at nedsætte Ejendomsskylden til $\frac{2}{3}$ af det, som skal være gældende for det øvrige Land, maa siges at være en smuk Indrømmelse til Vederlag for Opgivelsen af det Skatteprivilegium, som Bornholm for Tiden har. Derimod forekommer det mig, at det vilde have sine store Misligheder at følge den af det ærede Medlem anviste Vej, nemlig at lade Lettelsen kun komme dem til gode, som svare den saakaldte Smørskat, hvilket jo for det første vilde medføre en meget ulige Fordeling af Begunstigelserne for Landejdomsbesidderne, og yderligere vilde bevirke, at Byerne paa Bornholm intet fik. Det ærede Medlem har imidlertid henstillet til mig at tage under Overvejelse, naar der maatte komme til at foreligge et Resultat af de Undersøgelser, jeg har ladet paabegynde med Hensyn til Smørskattens historiske Oprindelse, da eventuelt at komme med et Forslag om en Lettelse i Lighed med den Lettelse, som er foreslaaet for de tidligere slesvigske Distrikter. Jeg kan dertil svare, at naar den nævnte Undersøgelse er tilendebragt, vil jeg tage Sagen under Overvejelse, men jeg kan ikke andet end paa Forhaand udtale dette, at medens Forholdene i de gamle slesvigske Distrikter dog laa nogenlunde klart for — det drejede sig om Forhold, som i det væsentlige dog ikke ere stort mere end 100 Aar gamle — saa drejer det sig for Bornholm om at udrede Oprindelsen til Afgifter, som til Dels gaa 300 Aar eller endnu længere tilbage i Tiden. Det siger sig selv, at dette er en Undersøgelse, som man meget vanskeligt kan vente sig noget positivt og paalideligt Resultat af, ligesom den kræver saa indgaaende Arkivstudier osv., at det ikke har været muligt at bringe den til Ende endnu. Men naar Resultatet af Undersøgelserne foreligger, for saa vidt man overhovedet kan bringe noget Resultat ud deraf, skal jeg gerne forhandle nærmere med det ærede Medlem derom.

Det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) udtalte sig mod det af Udvalget under Nr. 29 stillede Forslag, hvorefter det ved kongelig Anordning kan bestemmes, at Optrækningen af Ejendomsskylden skal ske ved samme Myndighed som Optrækningen af Indkomstskatten til Staten. Han udtalte megen

Betænkelighed ved at lægge Optrækningen af denne Skat over til Kommunerne og mente, at de derved let vilde blive saa overbeholdende, at man blev nødsaget til at betale dem derfor, og at det saa vilde blive meget dyrere end den Udgift, vi for Tiden have til Amtsstuerne. Jeg er naturligvis ingenlunde blind for, at det vilde medføre nogen Ulejlighed for Kommunerne, men jeg skulde dog være tilbøjelig til at tro, at Ulejligheden ikke vilde blive saa stor, at den vilde blive af nævneværdig Art, og naar vi samtidig lade Statskassen udbetale $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Fordeling mellem Kommunerne, forekommer det mig, at den ringe Tjeneste, som Kommunerne til Gengæld kunde vise Staten ved at være Optrækkere af disse Skatter, nok maatte kunne overkommes. Hvorvidt det vil være muligt, saaledes som jeg har antydnet i Udvalget, at komme til en fuldstændig Nedlæggelse af Amtsstuerne, vil jeg nødig her i Øjeblikket gaa nærmere ind paa; men det synes mig ikke umuligt at naa dertil, og det vilde da dreje sig om en Besparelse for Statskassen af, lad mig sige et Par Hundrede Tusind Kroner. Naar der stadig tales om at indskrænke Embedsmændenes Tal og hele det administrative Maskineri, var det dog ikke helt af Vejen her at gøre et Forsøg paa, om man ved at benytte Kommunernes Assistance i noget større Omfang, end det har været Tilfældet, kunde spare Staten en Del Udgifter. Men i hvert Fald vil denne Sag ikke komme til at ligge for før en Gang ude i Fremtiden. Naar det har vist sig, hvorledes det gaar med Optrækningen af Formue- og Indkomstskatten, og at den ikke gør Besvær, saa vil Øjeblikket være kommet til at tage Bestemmelse om, hvorvidt ogsaa Ejendomsskyldens Optrækning kan henlægges sammesteds. At det vilde være nødvendigt at fastsætte saadanne Regler, at Ulejligheden for Kommunerne bliver saa ringe som mulig, behøver jeg heller neppe at tilføje. — Jeg tror, at jeg hermed har gennemgaaet de forskellige Bemærkninger, som ere blevne fremsatte, og kan slutte med paa ny at udtale, at de af hele Udvalget eller dets Flertal stillede Ændringsforslag kan jeg slutte mig til, medens jeg derimod maa fraraade Vedtagelsen af de øvrige.

Formanden: Jeg skal hermed afbryde Forhandlingerne.

Næste Møde holdes i Morgen Fredag Kl. 2 med følgende Dagsorden: